

Datum

2017-11-30

Handläggare

Sten Wahlgren

Vårt dnr

REV 000039/2017 -912

Kommunstyrelsen

Vård- och omsorgsnämnden

Utbildningsnämnden

Myndighetsnämnden för miljö, bygg
och säkerhet

För kännedom:

Kommunfullmäktige

Kommunchef

Granskning av kommunens upphandlingsverksamhet

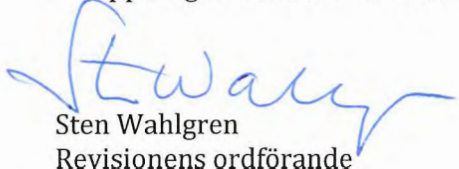
EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Båstad kommun granskat nämnderna och kommunstyrelsen i syfte att bedöma om kommunens arbete för att leva upp till kraven i regelverken som avser offentlig upphandling är ändamålsenligt. Granskningen har inriktats på direktupphandlingar av konsulttjänster.

Vi kan konstatera att det finns tydliga styrdokument och tillämpningsanvisningar gällande regelverket av inköp och upphandlingar. En stickprovskontroll visar dock att efterlevnaden av de lagstadgade kraven och kommunens egna riktlinjer är låg. I tio av tolv stickprov saknas nödvändig dokumentation, vilket vi bedömer vara anmärkningsvärt. Kontrollmiljön och styrning är inte tillräcklig för att säkerställa att förvaltningar följer styrdokumentet.

Gjorda iakttagelser har sammanställts i bifogad rapport. Rapporten översänds härmed. Revisorerna önskar svar från kommunstyrelsen och nämnderna kring vilka åtgärder nämnderna avser vidta utifrån de kommentarer och rekommendationer som lämnats i granskningen.

Revisorerna önskar svar senast 2018-02-08.

På uppdrag av revisorerna i Båstads kommun

Sten Wahlgren
Revisionens ordförande

Ingvar Andreasson
Revisionens vice ordförande

Båstads kommun

Kommunledningskontor
269 80 BÅSTAD
Telefon: 0431-770 00 vx
Plusgiro: 11 11 11 -1
Org.nummer: 212000-0911
bastads.kommun@bastad.se
www.bastad.se

Revisionsrapport 2017
Genomförd på uppdrag av revisorerma
november 2017

BÅSTAD KOMMUN
REVISIONEN

2017-11-30

REV 000039/2017

-912

Båstad kommun

Granskning av kommunens
upphandlingsverksamhet

EY

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor.....	3
2.3. Genomförande	3
3. Revisionskriterier	4
3.1. Lag (2016:1 145) om offentlig upphandling.....	4
3.2. Båstads kommuns Inköps- och upphandlingspolicy.....	4
4. Iakttagelser	5
4.1. Organisationsstruktur	5
4.2. Rutiner för direktupphandlingar	5
4.3. Intern kontroll och uppföljning.....	6
5. Bedömningar	7
6. Stickprovskontroll.....	8
6.1. Aremco AB.....	8
6.2. Bengt Jartsell AB.....	8
6.3. Impius Utvecklings AB.....	9
6.4. Kenneths Bygg.....	9
6.5. Lajks AB.....	9
6.6. Pedjon Entreprenad AB.....	10
6.7. Pingvinen	10
6.8. Pulsen AB	11
6.9. Riborn-Konsult AB.....	11
6.10. Senior Partners.....	11
6.11. Stenhuggeriet Invest AB	12
6.12. ÅF Infrastruktur AB	12
<i>Bilaga 1: Källförteckning .....</i>	<i>14</i>

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Båstad kommun granskat nämnderna och kommunstyrelsen i syfte att bedöma om kommunens arbete för att leva upp till kraven i regelverken som avser offentlig upphandling är ändamålsenligt. Granskningen har inriktats på direktupphandlingar av konsulttjänster. Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna inte har säkerställt att styrning, kontrollmiljö och uppföljning av upphandlingsverksamheten är tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på en stickprovsundersökning avseende bemanning- och konsulttjänster som genomförts inom ramen för granskningen. Tio av totalt tolv stickprov har enligt vår bedömning varken uppfyllt de lagstadgade kraven eller kommunens egna riktlinjer.

Vi har bland annat gjort följande iakttagelser:

- ▶ Det finns tydliga tillämpningsanvisningar gällande regelverket av inköp och upphandlingar.
- ▶ Det finns en tillsatt inköpssamordnargrupp i syfte att verka som ett samordnande organ i upphandlings- och inköpsfrågor.
- ▶ Kommunen använder sig av direktupphandlingssystemet DUSEN. Resultatet av granskningen visar dock på att modulen inte används av verksamheten i tillräcklig omfattning.
- ▶ Upphandlingsenheten erbjuder stöd till verksamheterna för att genomföra direktupphandlingar. Stödet efterfrågas inte i tillräcklig utsträckning.
- ▶ Det saknas underlag i tio av tolv granskade upphandlingar som avser bemanning- och konsulttjänster. Då dokumentationen saknas eller brister, kan vi inte avgöra om inköpen/upphandlingarna överhuvudtaget konkurrensutsatts.
- ▶ Chefer i kommunen ansvarar för genomförandet av direktupphandlingar.
- ▶ Det finns ingen beslutad intern kontrollplan avseende kommunens upphandlingsverksamheter.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi nämnderna att:

- ▶ säkerställa att direktupphandlingar genomförs i enlighet med lagstiftning och praxis,
- ▶ vidta åtgärder för att stärka kontrollmiljön avseende upphandlingar,
- ▶ säkerställa att tillräcklig dokumentation upprättas vid direktupphandlingar.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna beslutade i revisionsplanen för 2017 att genomföra en kommunövergripande granskning av upphandlingsprocessen. Lagen om offentlig upphandling (LOU) reglerar inköp och upphandlingar inom offentlig verksamhet. Lagstiftningen, och inte minst rättspraxis förändras fortlöpande. De senaste större förändringarna trädde i kraft den 1 januari 2017.

Erfarenheter visar att efterlevnaden av lagen om offentlig upphandling är förenad med ett antal svårigheter för de s.k. upphandlande myndigheterna som har att följa lagen. Ett återkommande mönster är att de upphandlande myndigheterna oftast har riktlinjer/rutiner/tillräckliga kunskaper och stöd i form av IT-verktyg eller motsvarande på central nivå. Flertalet inköp och upphandlingar sker dock på decentral nivå, ute i organisationen. Med anledning av detta finns en risk att upphandlingar som sker ute i förvaltningar/motsvarande inte lever upp till kraven i lagstiftningen.

En stor del av de upphandlingar som genomförs ute i verksamheten är s.k. direktupphandlingar. Upphandlingsstödet vid Kammarkollegiet har tagit fram en vägledning för hur direktupphandlingar ska genomföras. Principerna i denna vägledning ska användas av kommuner som genomför sådana upphandlingar.

Revisorerna i Båstad kommun har löpande under åren genomfört granskningar av följsamheten gentemot lagstiftning och andra regelverk avseende offentlig upphandling. Utifrån risk- och väsentlighet har revisorerna beslutat att ånyo låta granska hur kommunen lever upp till kraven vid offentliga upphandlingar.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens arbete för att leva upp till kraven i regelverken som avser offentlig upphandling är ändamålsenligt.

Följande revisionsfrågor besvaras i granskningen:

- ▶ Finns upphandlingspolicy och tillämpningsanvisningar i kommunen?
  - Finns även bestämmelser och mallar avseende direktupphandling
- ▶ Vilket stöd har verksamheten för att genomföra och följa upp direktupphandlingar?
- ▶ Genomförs direktupphandlingar i enlighet med lagstiftning och praxis?
- ▶ Annonseras upphandlingar över nivå för direktupphandlingar?
- ▶ Hur genomförs den interna kontrollen avseende upphandlingsverksamheten?

2.3. Genomförande

Granskningen grundas på dokumentstudier avseende riktlinjer och normer samt på intervjuer med ansvariga för upphandling inom kommunen. Intervjuer har skett med upphandlare på upphandlingsenheten, presidiet i kommunstyrelsen, teknik och service chef och med chef för bildning och arbete. Kontroll av regelefterlevnad och följsamhet gentemot avtal avseende upphandlingar sker genom stickprov. Stickproven avser ca 12 av kommunens leverantörer och

har genom ett riskbaserat urval valts från leverantörsreskontran. Stickprovet genomförs genom att upphandlingsförfarandet översiktligt granskats och eventuella brister i förfarandet påtalas.

Alla intervjuade har haft möjlighet att sakgranska rapporten.

3. Revisionskriterier

Granskningen utgår från följande revisionskriterier:

- ▶ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
- ▶ Båstads kommuns Inköps- och upphandlingspolicy

3.1. Lag (2016:1 145) om offentlig upphandling

Lagen om offentlig upphandling (LOU) reglerar inköp och upphandlingar inom offentlig verksamhet. De grundläggande principerna i lagstiftningen är att offentlig verksamhet vid upphandling ska behandla leverantörer på ett likvärdigt, icke-diskriminerande och öppet sätt. Sedan 1 januari 2017 är det obligatoriskt att kommunicera elektroniskt vid upphandlingar. De nya tröskelvärdena, som trädde i kraft den 1 januari 2016, påverkar även direktupphandlingsgränsen som beräknas som en procentsats av tröskelvärdena. Gränsvärdena gäller oavsett om upphandlingen avser varor, tjänster eller byggtreprenader. Direktupphandlingsgränsen är 2017 534 890 kronor. Vid direktupphandling ska den upphandlande myndigheten anteckna skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Myndigheten ska ha riktlinjer för direktupphandling.

3.2. Båstads kommuns Inköps- och upphandlingspolicy

Kommunens inköps- och upphandlingspolicy antogs i kommunfullmäktige 2015-11-04. I policyn fastställs det på vilka organisatoriska nivåer ansvaret kring upphandlingar är fördelade. Det framgår att varje enskild verksamhet har ansvaret att vara avtalstrogen mot tecknade avtal, att delta i utvecklingen av samordnade inköp och tillgodose att kommunens egna resurser utnyttjas effektivt. I policyn framgår det att arbetsgrupp ska tillsättas vid varje upphandling. En inköpssamordnargrupp ska även tillsättas med en representant från respektive verksamhet i syfte att verka som ett samordnande organ i upphandlings- och inköpsfrågor. Inköpssamordnargruppen leds av kommunens upphandlare och ska bevaka att verksamhetens upphandlingar sker i enlighet med gällande lagar och kommunens inköps- och upphandlingspolicy. Vidare ska samordnargruppen informera respektive verksamhetsområde om gällande regelsystem för upphandling samt eventuella förändringar i detta och vid behov föreslå förbättringar av inköpsverksamheten.

Specifika riktlinjer gällande direktupphandlingar framgår av inköp- och upphandlingspolicyn. Alla inköp över 20 000 kronor ska annonseras och dokumenteras i direktupphandlingssystemet DUSEN. Vid belopp för upphandlingar under 20 000 kronor ska om möjligt tre leverantörer tillfrågas.

4. Iakttagelser

4.1. Organisationsstruktur

I kommunen har kommunfullmäktige ansvaret att fastställa framtagna upphandlingspolicy. Kommunstyrelsen ansvarar för att revidera och följa upp inköpsprocessen inom kommunen. Kommunledningskontoret har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att ansvara för den operativa upphandlingsverksamheten. Under kommunledningskontoret finns en central upphandlingsenhet men en heltidstjänst. En ytterligare tjänst kommer enligt plan tillsättas januari 2018. Upphandlingsenheten ska kopplas in vid respektive upphandling.

Vid varje upphandling ska ansvarig verksamhet tillsätta en arbetsgrupp där upphandlingsenheten ska verka som en stödjande funktion. Innan upphandlingsenheten kopplas in vid en upphandling ska en blankett för uppdragsbeskrivningen vara ifylld och signerad. Om upphandlingen är kommunövergripande utser upphandlingsenheten en arbetsgrupp med representanter från respektive verksamhetsområde.

I kommunen finns det en inköpsamordnargrupp. Denna grupp ska bevaka och verka som en samordnande funktion för kommunens upphandling- och inköpsfrågor. I gruppen finns en representant från upphandlingsenheten och minst en representant från respektive verksamhetsområde.

4.2. Rutiner för direktupphandlingar

En inköps- och upphandlingspolicy är antagen av kommunfullmäktige 2015-11-04. I policyn finns ansvarsfördelning och riktlinjer tydligt dokumenterade. Regler vid inköp och upphandling finns också angivna. Tillämpningsanvisningarna berör tolv delar av upphandlingsprocessen:

- ▶ Beställningar och avtal
- ▶ Miljö och sociala krav
- ▶ Konkurrens
- ▶ Sekretess
- ▶ Etik
- ▶ Annonsering och dokumentation
- ▶ Avtalsdatabas
- ▶ Samverkan med andra om upphandling
- ▶ Överprövning
- ▶ Fakturarutiner
- ▶ Inköp av inventarier
- ▶ Avyttring

Direktupphandlingar dokumenteras med hjälp av direktupphandlingssystemet DUSEN. I intervjuerna framkom det att upphandlingsenheten måste kontaktas vid varje enskild upphandling för få ett tilldelat login och lösenord. Detta på grund av att kommunen måste betala licensavgift för varje användare. Utöver DUSEN finns det inga tillgängliga mallar för direktupphandlingar.

Vid varje upphandling ska en arbetsgrupp utses där en representant från det aktuella verksamhetsområdet tillsammans med kommunens upphandlare ska genomföra och dokumentera upphandlingen. I intervjuer framkom det delade meningar om hur upphandlingar genomförs i praktiken. Intervjuade förvaltningschefer upplever att regelverket kring direktupphandlingar är tydliga, och att de gärna vänder sig till upphandlaren för att få vidare stöd. Upphandlaren menar att allt för stora avvikelser sker i förhållande till regler och riktlinjer,

inte minst avseende konsultinköp. Kommunens verksamheter göra ofta upphandlingar på egen hand, utan att dokumentera eller efterfråga stöd från upphandlaren.

Vid granskningen så har tretton stickprov på upphandlingar av bemannings- och konsulttjänster granskats. Se avsnitt 6 Stickprovskontroll. Ett stickprov förefaller vara felkonterat och avser inte konsulttjänster. Stickproven visar att tio av de tolv granskade upphandlingar är att bedömas som otillåtna upphandlingar. I åtta av de granskade stickproven uppgick inköpsens värde till mellan 100 000 kr - 534 890 kronor (dvs. beloppsnivå mellan dokumenterad direktupphandling och annonserad upphandling). Enligt LOU måste upphandlande myndighet anteckna skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det finns inget dokumenterat underlag i de åtta stickproven som anger skäl till direktupphandling. Granskningen visar att inköpen inte har konkurrensutsatts i enlighet med lagstiftarens intentioner.

I fyra av stickproven överskrider beloppet på upphandlingen lagstiftningens gräns för annonserad upphandling, 534 890 kronor. I två av dessa har man inte kunnat uppvisa underlag som säkerställer att en annonserad upphandling genomförts i enlighet med gällande lagstiftning.

Kommunens upphandlare har sammanställt uppgifter om kommunens anlitande av konsulter. Under 2016 anlitas 188 konsulter där det sammanlagda värdet av upphandlingarna uppgick till 24 miljoner kronor. Sammanställningen visar att 14 av de 24 miljoner hade dokumenterat underlag. Upphandlaren har endast kontrollerat uppgifterna mot rådata i internkontrollprogrammet Inyett. Uppgifterna har inte kontrollerats mot verksamheterna.

4.3. Intern kontroll och uppföljning

Ett förslag för en intern kontrollplan 2017 togs fram 2016-12-14 för kommunstyrelsen arbetsutskott. I den interna kontrollplanen har rutiner/system, kontrollmoment specificerats. Det framgår även vem som har kontrollansvaret, hur många gånger årligen rutinen ska genomföras och vilken metod som ska användas. Ansvarig för mottagandet av rapporteringen har också specificerat. Riktlinjerna är uppdelade för respektive förvaltning; kommunledningen, teknik och service och samhällsbyggnad.

Kommunstyrelsen tillsatte en inköpssamordningsgrupp 2014-02-12 där en representant i rollen som inköpsansvarig ska delta från respektive verksamhet tillsammans med upphandlingsenheten. Gruppen har regelbundna möten fem gånger årligen där de går igenom direktupphandlingssystemet DUSEN och följer upp pågående upphandlingar, avtal som löper ut och inkomststatistiken. De tittar även på leverantörer som riskerar att gå i konkurs. Varje möte finns dokumenterat. Enligt uppgift så är uppslutningen på mötena otillräcklig. Det framförs i intervju att cheferna på respektive förvaltning behöver ta ett större ansvar för att förmedla vikten av samordningsgruppen. Av inköps- och upphandlingspolicyn för Båstad kommun framgår vilket mandat inte minst inköpssamordnargruppen har. Gruppen ska bl.a. informera om upphandlingar och kontrollera efterlevnaden av policy och lag.

I intervjuer framgår det att det finns en viss problematik kring att sprida information och utbilda tjänstemän inom upphandlingsområdet. Upphandlingsenheten har framfört en önskan om att nyanställda med inköpsbefogenhet automatiskt ska bli uppmärksammade på att de ska vända sig till upphandlingsenheten för introduktion. För närvarande finns det inget introduktionsprogram för nyanställda gällande inköp.

Enligt uppgift har upphandlingsenheten under våren 2017 på eget initiativ gått ut till verksamheterna för att sprida information om regelverket för direktupphandlingar. Några verksamheter har efterfrågat utbildning själva. I samband med en utbildning om kommunens e-handelssystem har även verksamheterna informerats om direktupphandlingar och direktupphandlingssystemet DUSEN. Tjänstemän som genomför direktupphandlingar kan även själva efterfråga utbildningar om upphandlingar från upphandlingsenheten. I intervjuer framkom det att det årligen erbjudits utbildningar inom upphandlingsområdet.

5. Bedömningar

Vi anser att det finns tydliga tillämpningsanvisningar gällande regelverket av inköp och upphandlingar. Kommunens egna bestämmelser och riktlinjer avseende beloppsgränser och dokumentationskrav framgår också tydligt i inköps- och upphandlingspolicyn. Vi ser dock ett behov av att på ett enklare sätt än i DUSEN kunna dokumentera direktupphandlingar. I nuläget måste tjänstemän vända sig till upphandlingsenheten för att få tillgång till direktupphandlingssystemet för varje enskild upphandling. Konkurrensverket erbjuder enklare dokumentationsmöjligheter i form av direktupphandlingsmallar som vi bedömer skulle kunna underlätta förfarandet av direktupphandlingar.

Enligt vår bedömning har verksamheterna tillgång till ett tillräckligt stöd för att genomföra direktupphandlingar. Vi bedömer dock sammantaget att kontrollmiljön i organisationen har brister, det innebär att organisationen inte i tillräcklig grad ser vikten av att lag och riktlinjer på upphandlingsområdet efterlevs. Kontrollmiljön är enligt vår uppfattning den viktigaste delen i den interna kontrollen och brukar hänföras till ledningen och styrningen av verksamheten, dvs. chefernas ansvar. Det ligger på chefsnivån att säkerställa regelefterlevnad samt att tillse att kompetensen bland tjänstemännen är tillräcklig och de tillgodoses med den utbildning de behöver. Vi bedömer även att respektive förvaltningschef måste säkerställa att upphandlingsorganisationen får rätt förutsättningar genom att utse inköpsamordnare till inköpssamordnargruppen och förklara betydelsen av gruppens arbete.

Vi bedömer att det är allvarligt att det har varit upp till enskilda tjänstemän inom upphandlingsenheten att på eget initiativ säkerställa att uppföljningar på upphandlingar genomförs och att vidare rapportera till ansvariga nämnder och kommunstyrelsen. Detta är enligt vår uppfattning viktig information som kommunens ledningsgrupp borde vara uppdragsgivare för och efterfråga självmant.

Direktupphandlingar har inte genomförts i enlighet med lagstiftning och praxis. Det är enligt vår bedömning anmärkningsvärt att kommunen inte har kunnat påvisa att inköpen konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen. Tio av de totalt tolv stickprov som genomförts avseende bemanning och konsulttjänster uppfyller enligt vår bedömning varken de lagstadgade kraven eller kommunens egna riktlinjer gällande dokumentationskrav för respektive beloppsgräns. I detta hänseende bedömer vi att nämnderna skyndsamt måste stärka sin kontroll för att säkerställa och tillse att LOU:s krav om dokumentation följs.

6. Stickprovskontroll

6.1. Aremco AB

Fakturerat kommunen 2016	497 582 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ¹	189 828 SEK

Beskrivning

Enligt uppgift avser inköpet en enskild konsult som anlåtats i kommunen inom vård- och omsorg sedan 2012. Enligt uppgift fick KSO information gällande oklarheter i upphandlingsprocessen i maj 2017. Därefter kallade KSO HR-chef och tillförordnad kommunchef och krävde stop för tjänsten. Granskarna har i samband med stickprovskontrollen efterfrågat underlag för inköpet. Vi har dock inte erhållit något underlag till inköpet från 2016. Enligt intervjuer framkom det att finns ett äldre avtal från 2013/2014. Inte heller detta avtal har vi erhållit.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det är enligt vår bedömning allvarligt att kommunen inte kan presentera efterfrågat underlag som visar att inköpet konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen.

6.2. Bengt Jartsell AB

Fakturerat kommunen 2016	260 844 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ²	155 461 SEK

Beskrivning

I intervjuer framkom det att inköpet avser en konsult som anlätades som enhetschef på individ- och familjeomsorgen under våren och sommaren 2015/2016. Enligt uppgift ska konsulten anlåtats av dåvarande inhyrda avdelningschef från Seniors Partners. Granskarna har inte erhållit något avtal eller underlag som visar att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det är enligt vår bedömning allvarligt att kommunen inte kan presentera efterfrågat underlag som visar att inköpet konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen. CareonDemand Sociala tjänster AB

Fakturerat kommunen 2016	1 466 596 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ³	- SEK

Beskrivning

Enligt uppgift avser inköpet konsulttjänster från ett bemanningsföretag för socionomer. Individ- och familjeomsorgen anlätade konsulttjänsterna under 2015 och 2016. Granskarna

¹ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

² Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

³ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

har inte erhållit något underlag som visar att kommunen genomfört en annonserad upphandling eller att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts.

Kommentar

Inköpet från 2016 överskrider lagstiftningens direktupphandlingsgräns, 534 890 kronor. Det är enligt vår bedömning mycket allvarligt att kommunen inte kan uppvisa underlag som stärker att en annonserad upphandling genomförts i enlighet med gällande lagstiftning. Vi bedömer inköpet som en otillåten direktupphandling.

6.3. Impius Utvecklings AB

Fakturerat kommunen 2016	153 220 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ⁴	148 529 SEK

Beskrivning

I intervjuer framkom det att inköpet avser utbildning och uppehälle för elev med särskilda behov. Det framkom även uppgifter om att eleven har rätt att välja uppehälle själv och att upphandlingen där med inte behöver konkurrensutsättas. Granskarna har efterfrågat underlag som bekräftar att eleven har gått på Impius. I faktura framgår det att inköpet för 2016 avser en internatplats.

Kommentar

Granskarna har fått tillgång till samtliga efterfrågade underlag. Stickprovet har inte föranlett några kommentarer.

6.4. Kenneths Bygg

Fakturerat kommunen 2016	182 352 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ⁵	102 119 SEK

Beskrivning

Enligt uppgift avser utbetalningen ett bostadsanpassningsbidrag där leverantören anlitas på fullmakt från bidragsmottagaren. Vi har efterfrågat ovan nämnda fullmakt, men har vid granskningstillfället inte erhållit denna.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Enligt vår bedömning ska kommunen kunna presentera underlag om ovan nämnda fullmakt. Dokumentation synes saknas.

6.5. Lajks AB

Fakturerat kommunen 2016	148 400 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ⁶	- SEK

⁴ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

⁵ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

⁶ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

Beskrivning

Enligt uppgift avser inköpet ett IT-system för information om nätmobbing. Granskarna har inte erhållit något underlag som visar att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det är enligt vår bedömning allvarligt att kommunen inte kan presentera efterfrågat underlag som visar att inköpet konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen..

6.6. Pedjon Entreprenad AB

Fakturerat kommunen 2016	13 513 390 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ⁷	- SEK

Beskrivning

Enligt förfrågningsunderlaget avser upphandlingen byggnation av nya vägar, gång och cykelvägar, belysning och VA-ledningssystem i exploateringsområdet Östra Karup.

Totalt inkom 3 anbud i samband med upphandlingen. Samtliga leverantörer uppfyllde skallkraven i förfrågningsunderlaget och gick vidare för anbudsutvärdering. I tilldelningsbeslutet framgår det att Pedjon Entreprenad AB bedömts som ekonomiskt mest fördelaktig. Granskarna har inte erhållit efterfråga anbudsutvärdering.

Avtalet tecknades 2015-10-08 och entreprenaden ska vara färdigställd senast 2016-04-29. Avtalet är undertecknat av båda parter.

Kommentar

Granskarna har fått tillgång till efterfrågat underlag förutom anbudsutvärdering. Erhållet underlag påvisar att upphandlingen har konkurrensutsatts enligt med krav i lagstiftningen.

6.7. Pingvinen

Fakturerat kommunen 2016	130 164 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ⁸	130 500 SEK

Beskrivning

Granskarna har inte erhållit något underlag som visar att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det är enligt vår bedömning allvarligt att kommunen inte kan presentera efterfrågat underlag som visar att inköpet konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen.

⁷ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

⁸ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

6.8. Pulsen AB

Fakturerat kommunen 2016	338 742 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ⁹	206 002 SEK

Beskrivning

Enligt inkomna kommentarer är det IT-avdelningen som beslutat att genomföra inköpet. Exakt vad inköpet avser framgår dock inte av svaret till revisorerna. Granskarna har inte heller erhållit något underlag som visar att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det är enligt vår bedömning allvarligt att kommunen inte kan presentera efterfrågat underlag som visar att inköpet konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen.

6.9. Riborn-Konsult AB

Fakturerat kommunen 2016	353 297 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ¹⁰	21 750 SEK

Beskrivning

Enligt uppgift avser arbetet en konsulttjänst för att ta fram förfrågningsunderlag för fritidsanläggningen. Granskarna har erhållit ett underlag på ett anbud från Riborn-Konsult AB med erbjudande om att utföra efterfrågat arbete för 320 000 kr. Något underlag som visar att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts har ej inkommit.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det är enligt vår bedömning allvarligt att kommunen inte kan presentera efterfrågat underlag som visar att inköpet konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen.

6.10. Senior Partners

Fakturerat kommunen 2016	1 797 858 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ¹¹	- SEK

Beskrivning

Granskarna har inte erhållit något underlag som visar att kommunen genomfört en annonserad upphandling eller att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts.

Kommentar

Inköpet från 2016 överskrider lagstiftningens direktupphandlingsgräns, 534 890 kronor. Det är enligt vår bedömning mycket allvarligt att kommunen inte kan uppvisa underlag som stärker att en annonserad upphandling genomförts i enlighet med gällande lagstiftning. Vi bedömer inköpet som en otillåten direktupphandling.

⁹ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

¹⁰ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

¹¹ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

6.11. Stenhuggeriet Invest AB

Fakturerat kommunen 2016	112 280 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ¹²	51 633 SEK

Beskrivning

Granskarna har inte erhållit något underlag som visar att inköpet från 2016 har konkurrensutsatts.

Kommentar

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten ange skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Det är enligt vår bedömning allvarligt att kommunen inte kan presentera efterfrågat underlag som visar att inköpet konkurrensutsatts i enlighet med krav i lagstiftningen.

6.12. ÅF Infrastruktur AB

Fakturerat kommunen 2016	1 049 949 SEK
Fakturerat kommunen 2017 ¹³	193 570 SEK

Beskrivning

Upphandlingen avser ramavtal av planarkitektjänster för detaljplanering. Båstads kommun har för närvarande ca 25 planuppdrag per år i form av utvecklingsprogram och detaljplaner. I detta arbete bedöms extern konsult behövas för ca 5-10 program/detaljplaner per år. Behovet kan komma att över eller underskridas. Upphandlingen administrerades av upphandlingsenheten.

Totalt inkom 7 anbud. Samtliga 7 anbudsgivare uppfyllde samtliga kvalificeringskrav. Efter anbudsutvärdering antogs följande 3 anbud; Arkitekterna Krook & Tjäder i Halmstad AB (Rank 1) ÅF-Infrastructure AB (Rank 2) och Metria AB (Rank 3). Anbudsöppningen gjordes efter sista anbudsdag. Anbudsöppningsprotokollet är ej signerat.

Avtalet träder i kraft 2016-04-01 och gäller tom 2018-03-31. Vid avtalstidens utgång upphör avtalet att gälla utan föregående uppsägning om avtalet inte förlängts enligt gällande avtalsvillkor. Avtalet är undertecknat av båda parter.

Inköpen avser olika projekt där vissa avrop genomförts från ett, vid granskningstillfället, icke gällande ramavtal för Tekniska konsulttjänster från 2011. Granskarna har inte erhållit det ramavtalet. Det tidigare ramavtalet med ÅF Infrastruktur AB gällde till och med 2015-02-28. Ett glapp i avtalstiden finns mellan nuvarande avtal och föregående. Granskarna har identifierat 13 fakturor där fakturerat belopp avser perioden utförd tjänst under perioden 2016-01-11- 2016-03-31. Fakturabeloppen uppgår till 390 113 kr.

Kommentar

Granskarna har fått tillgång till samtliga efterfrågade underlag. Stickprovet bedöms i huvudsak ha säkerställt lagstiftningens krav. Granskningen visar att upphandlingen konkurrensutsatt i enlighet med lagstiftningens intentioner. Enligt LOU ska anbudsöppningen

¹² Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

¹³ Belopp utbetalat under perioden 2017-01-01–2017-06-30

genomförs med minst två personer närvarande, vilket inte har kunnat säkerställas vid detta stickprov.

Det är enligt vår bedömning allvarligt att 390 113 kr fakturerats utan giltigt ramavtal under perioden 2016-01-11-2016-03-31.

Båstad den 13/11 2017

Jakob Smith
EY

Bilaga 1: Källförteckning

Intervjuade funktioner:

- ▶ Presidiet i kommunstyrelsen (ordf. och 2:e vice ordf.)
- ▶ Chef för bildning och arbete
- ▶ Chef för teknik och service
- ▶ Upphandlare på upphandlingsenheten

Dokument:

Inköps- och upphandlingspolicy
Förslag till internkontrollplan 2017